

A photograph of two women standing in a modern office hallway. The woman on the left has long dark hair and is wearing a dark blue blouse. The woman on the right has long brown hair, wears glasses, and is dressed in a white button-down shirt and white trousers. The background is a bright, out-of-focus office interior with large windows and modern architecture.

JAARBERICHT 2024

RECHTBANK ZEELAND-WEST-BRABANT

Rechtbank Zeeland-West-Brabant brengt jaarlijks een jaarbericht uit. Dit doen wij om aan de maatschappij te laten zien waar onze rechtbank voor staat en waar wij ons het afgelopen jaar mee bezig hielden.

INLEIDING

Rechtspraak maakt samenleven mogelijk. Dat is en blijft een eenvoudige en makkelijk te onthouden zin, die echter alles in zich heeft van het grote belang van goede rechtspraak voor onze samenleving. En waarvoor wij ons dagelijks in de rechtbank inzetten.

Die inzet hebben alle medewerkers het afgelopen jaar ook weer laten zien. Weer heel veel zaken zijn behandeld en afgedaan. Vanuit het jaarplan 2024 zijn voor onze rechtbank drie speerpunten geformuleerd: Tijdige Rechtspraak, de Medewerker Centraal en Digitalisering. Met betrekking tot tijdige rechtspraak is ingezet op verkorting van doorlooptijden en wordt bij procesbeschrijvingen aandacht besteed aan verder verbetering aan de rechtzoekende over voortgang van de rechtszaken. Digitalisering gaat gestaag vooruit, zodat eind 2025 iedereen die dat wenst de Rechtspraak en dus ook onze rechtbank digitaal kan benaderen: Digitale Toegang en Digitaal Werkdossier worden verder geïmplementeerd. De medewerker centraal blijft een cruciaal speerpunt: aandacht voor werkdruk en werkplezier, verkrijgen en behouden van collega's, goede feedbackcultuur, maatwerk, ziekteverzuim en veel meer, is ook in 2024 nadrukkelijk aan de orde geweest. En buiten dat alles nog veel meer: innovatieve projecten als de Regelrechter, wijkrechtspraak, het WOZ-project, om maar wat te noemen.

Ook is en blijft diversiteit en inclusie een belangrijk thema, net zoals het voorbije jaar ook aandacht is gegeven aan duurzaamheid. Meer bijzondere activiteiten noem ik ook: de open dag in het gerechtsgebouw in Middelburg voorjaar 2024, die meer bezoekers dan ooit trok! En niet te vergeten beleefden we in juni wederom een erg leuke en geslaagde editie van ons rechtbank-zomerfeest!

Met het lezen van het jaarverslag ontstaat overzicht over alles waarvoor onze rechtbank in 2024 weer heeft gestaan.

Bij dit alles behoort uiteraard een woord van dank. Een woord van dank aan al onze fantastische collega's van onze mooie rechtbank. We doen het in de rechtbank samen. Of het nu gaat om onze bodes en beveiligers, centrale balie en collega's aan de telefoon, allemaal onze visitekaartjes, of de rechters en gerechtsjuristen, en collega's van de administratie. En al onze collega's van de stafdiensten, P&O, P&C, IV(O), en andere collega's bedrijfsvoering. Uiteraard in onze hoofdlocaties en zittingslocaties, Middelburg, Breda, Bergen op Zoom en Tilburg.

Veel dank aan al onze medewerkers voor hun enorme inzet! Graag gaan we ook in 2025 weer zo met elkaar door. Daarmee zorgen wij naar ons beste kunnen voor rechtspraak die samenleven mogelijk maakt.

Namens het bestuur,
Mr. J.B. van den Beld
President rechtbank Zeeland-West-Brabant

RECHTSZAKEN

De rechtbank heeft in 2024 in totaal 119.687 zaken behandeld. Die zaken waren als volgt verdeeld:

KANTONZAKEN

75.065

STRAFZAKEN

13.343

BELASTINGZAKEN

10.453

FAMILIEZAKEN

9.310

BESTUURSZAKEN

2.664

HANDELSZAKEN

4.668

VREEMDELINGENZAKEN

4.184

LOCATIES

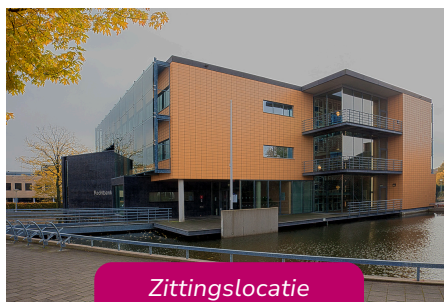
Deze zaken deden wij op onze vier verschillende locaties: de hoofdlocaties **Breda** en **Middelburg** en de zittingslocaties **Tilburg** en **Bergen op Zoom**. In Breda en Middelburg bieden we het volledige zaakspakket aan, in Tilburg en Bergen op Zoom worden vrijwel alleen kantonzaken gedaan.

Rechtbanklocatie
Breda

Rechtbanklocatie
Middelburg

Zittingslocatie
Bergen op Zoom

Zittingslocatie
Tilburg

BESTUURLIJKE SPEERPUNTEN

Als rechtbank willen we in verbinding blijven met de samenleving en goede en tijdige rechtspraak leveren. Het belang van de rechtzoekende staat bij de kwaliteit van ons werk dan ook voorop. Het bestuur en de leidinggevenden bepaalden in dit verband gezamenlijk de drie speerpunten: de professionele medewerker centraal, tijdige rechtspraak en digitalisering. In dit hoofdstuk worden per speerpunt de gerealiseerde doelen kort beschreven.

Professionele medewerker centraal

In het kader van dit thema is een vervolg gegeven aan de opvolging van de maatregelen naar aanleiding van het in 2022 gehouden medewerkers waarderingsonderzoek (MWO). Belangrijkste onderwerpen voor de rechtbank zijn werkdruk, loopbaanontwikkeling, leiderschap, hybride werken en sociale veiligheid. Begin 2025 zijn alle activiteiten afgerond of in de lijn belegd.

Daarnaast is op het terrein van diversiteit en inclusie voortgang geboekt. De projectfase is afgesloten en het onderwerp is geïntegreerd als onderwerp in ons dagelijkse werk. Tot slot is in 2024 begonnen met het schrijven van het verhaal van de rechtbank. Medio 2025 wordt het resultaat van dit project verwacht.

Digitalisering

In het afgelopen jaar is Digitale Toegang (DT) verder binnen de rechtbank uitgerold conform de landelijke releasekalender. Daarnaast nam en neemt de rechtbank deel aan landelijke pilots betreffende DT en anonimiseren van uitspraken met behulp van artificiële intelligentie (AI). Alle ontwikkelingen met betrekking tot informatievoorziening (IV) worden binnen de rechtbank gecoördineerd door de interne IV-groep waarin alle managementteams vertegenwoordigd zijn. Digitalisering kan daarnaast niet los gezien worden van het verder optimaliseren van werkprocessen. Voor het begeleiden van implementaties en het borgen van het continu verbeteren van werkprocessen is een apart (sub)team gevormd van betrokken medewerkers en is een plan voor procesmanagement vastgesteld.

Tijdige rechtspraak

In 2024 hebben we ons gericht op het verder verkorten van de doorlooptijden, het inlopen van achterstanden en het vergroten van de voorspelbaarheid in communicatie naar de buitenwereld. Waar mogelijk is aangesloten bij landelijke initiatieven, zoals de uitrol van landelijke brievensets. Er is een projectplan voor het project Roosteren en Plannen gemaakt, als opvolging van de pilot Plankader en een projectteam opgericht. Dit project loopt tot 2026. Een van de doelen van dit project is het inrichten van “dedicated” rooster- en planbureaus in de teams en de eerste stappen zijn inmiddels gezet.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Diversiteit en inclusie (D&I) is een belangrijk thema waar we steeds meer aandacht voor hebben. We hebben de projectfase daarom afgesloten en het onderwerp geïntegreerd als onderwerp in ons dagelijkse werk. Om inzichtelijk te maken wie welke rol en taak heeft, is een structuur voor dit onderwerp uitgewerkt.

De projectgroep D&I is hernoemd naar de commissie D&I en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het gerechtsbestuur, naast het jaarlijks organiseren van D&I activiteiten voor medewerkers.

Beleidsmatig is dit onderwerp bij het cluster Personeel en Organisatie belegd. Zo is het kleding reglement, dat niet inclusief was omdat het onnodige beperkingen oplegde aan het zichtbaar dragen van persoonlijke uitingsvormen, herschreven.

Activiteiten en instrumenten

Door de commissie D&I zijn tijdens diversiteitsdag lezingen en workshops georganiseerd. Deze werden door de deelnemers zeer gewaardeerd en waren gericht op het geven van inzicht in de verschillende zichtbare en minder zichtbare aspecten van diversiteit en in de meerwaarde van een diverse en inclusieve werkomgeving. Ook is middels een spreker aandacht gegeven aan neurodiversiteit als een van de aspecten van diversiteit.

We maken gebruik van de instrumenten van de landelijke arbeidsmarktcampagne, waarmee we in alle vacatureteksten het belang van diversiteit voor de organisatie benoemen. Daarnaast maken we bij vacatures veel gebruik van online assessments. In 2024 is dit assessment uitgebreid met een onderdeel dat ziet op de mate waarin sollicitanten openstaan voor diversiteit.

144 rechters

249 gerechtsjuristen

228 administratief
medewerkers

122 medewerkers
bedrijfsvoering

MAATSCHAPPELIJK EFFECTIEVE RECHTSPRAAK EN INNOVATIE

Mediation in verkeerszaken

Tot halverwege 2023 zijn er twee eindezaakverklaringen uitgesproken. Het doel voor 2024 was net als in 2023 te proberen nog meer (geslaagde) mediations tot stand te brengen. Omdat er te weinig zaken voor mediation zijn aangeboden, is besloten de pilot te beëindigen.

De regelrechter

Alle laagdrempelige civielrechtelijke geschillen die behandeld worden via artikel 96 Rechtsvordering (Rv) heten sinds 2024 regelrechter. Kenmerken van deze procedure zijn de eenvoudige wijze waarop partijen een zaak kunnen aanbrengen, het binnen korte tijd een mondelinge behandeling plannen, het dejuridiseren van het geschil en het streven om op de mondelinge behandeling tot een minnelijke regeling te komen. In het kader van het Experiment Regelrechter op basis van de Experimentenwet is het in sommige zaken mogelijk dat de eiser (zonder instemming van de wederpartij) voor zo'n laagdrempelige procedure kiest. Dit is mogelijk vanaf 1 maart 2025. Verder vallen ook laagdrempelige procedures voor betalingsachterstanden bij zorgverzekeraars, woningbouwcoöperaties en/of energiemaatschappijen hier onder. Dit is mogelijk bij wijkrechtspraak Tilburg.

De Gezinsadvocaat (GA) en Gezamenlijke toegang ouders (PGTO)

De gezinsadvocaat betreft een pilot waarbij een advocaat en een gedragswetenschapper samen het proces voor, tijdens en na de scheiding regisseren en coördineren. Om te voorkomen dat (complexe) echtscheidingen (verder) escaleren is er gestart met de pilot Gezamenlijke toegang ouders (PGTO). In Tilburg worden sinds dit jaar als pilot zowel Gezamenlijke toegang voor ouders als Gezinsadvocaat aangeboden in het kader van wijkrechtspraak.

Project WOZ

Op projectmatige wijze heeft team Bestuursrecht een grote hoeveelheid WOZ-zaken afgedaan. Samenwerking met landelijke inloopkamer vanwege uitwisseling tekstblokken, procesafspraken met partijen, opzetten spoedcursus, efficiëntere inzet gerechtsjuristen, inzet RM uit andere teams, opzet landelijk bruikbaar draaiboek, ver terugdringen werkvoorraad waardoor het voor no cure no pay-bureau's niet meer rendabel is om te procederen voor de immateriële schadevergoeding (wegens overschrijding redelijke termijn).

Pilot schuldenfunctionaris

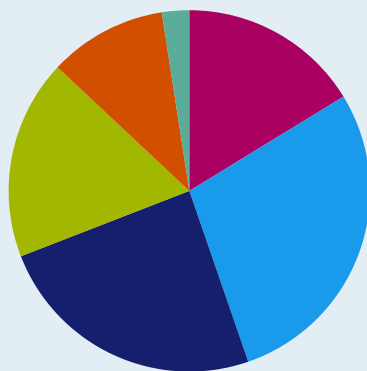
De pilot is afgelopen per 1 mei 2024. De schuldenfunctionaris is inmiddels ingevoerd en ingebed. Op alle vier de locaties is op woensdag een schuldenfunctionaris beschikbaar bij de rolzitting.

Wijkrechtspraak

Beoogt jongeren en gezinnen met multiproblematiek vroegtijdig te signaleren en te helpen. Naast het strafrecht als procesingang zijn ook het civiele recht (schulden) en jeugd- en familierecht (echtscheidingen, uitsluitend door middel van PGTO en de GA, gezag en omgangskwesties, jeugdstrafrecht) aangehaakt. Het doel van wijkrechtspraak in Tilburg is bewoners in Tilburg-Noord en West, die kampen met multiproblematiek laagdrempelig en dichtbij duurzaam kunnen helpen bij het oplossen van hun problemen, waarbij rechtspraak de ingang en het haakje is waaraan hulpverlening aan deze bewoners kan worden gekoppeld, al dan niet met een strafrechtelijke stok achter de deur. In 2024 zijn bij alle focusgebieden zaken behandeld. Als eerste ervaringen vanuit de betrokkenen wordt een grote tevredenheid bemerkt; zo is bijvoorbeeld 91% van de 57 ondervraagden zeer tevreden met de locatie. Verder is 2024 gebruikt om aanvullend te monitoren en werkwijzen en samenwerkingsafspraken op basis van praktijkervaringen bij te sturen.

KLACHTEN

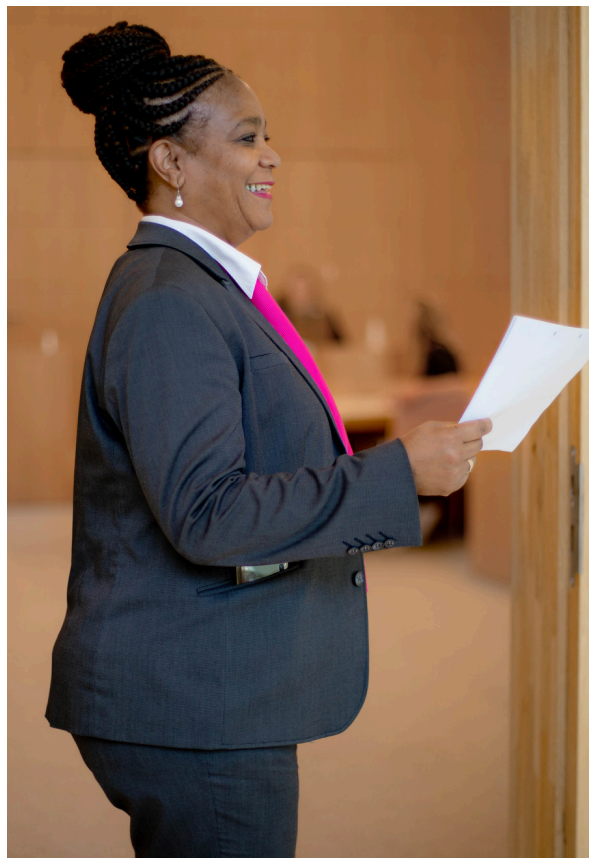
In 2024 zijn er 125 klachten ingediend, een stijging ten opzichte van de 114 ingediende klachten in 2023. Van het totaal aantal klachten zijn 15 klachten gegrond verklaard.

Bejegening	20
Rechterlijke beslissing	35
Tijdsduur procedures	30
Administratieve fout	22
Andere instantie	13
Bereikbaarheid	3

Wrakingen

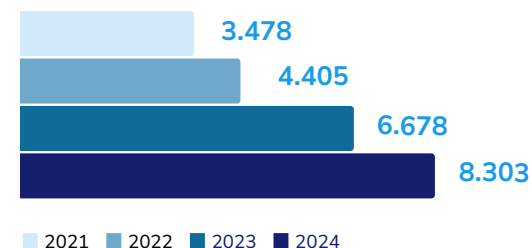
In 2024 zijn 46 wrakingsverzoeken ingediend bij de Rechtbank Zeeland-West-Brabant. Dit aantal betekent een toename ten opzichte van 2023 (39 verzoeken). Geen van de wrakingsverzoeken is gegrond verklaard.

Publicatie uitspraken

Al in 2022 besloot het bestuur om een speciaal proces in te richten om zoveel mogelijk uitspraken te anonimiseren en te publiceren. We geven daardoor invulling aan de [missie, visie en agenda van de Rechtspraak](#) omdat we de transparantie van de rechtspraak vergroten. Deze investering heeft in 2024 zijn vruchten afgeworpen. In een jaar tijd staat de rechtbank Zeeland-West-Brabant landelijk met stip op 1 als het gaat om het aantal gepubliceerde uitspraken en dat voor het tweede jaar op rij.

Aantal publicaties op rechtspraak.nl

De openbaarheid van rechterlijke uitspraken is in de Grondwet en verschillende verdragen vastgelegd, met als doel de controle van de rechter en rechtspraak te faciliteren en 'geheime' rechtspraak te voorkomen.

De Rechtspraak ziet in het online publiceren van uitspraken een mogelijkheid om in belangrijke mate invulling te geven aan dit openbaarheidsbeginsel en heeft tegelijkertijd ook aandacht voor de mogelijke risico's die komen kijken bij het publiceren van meer uitspraken. De landelijke Werkgroep Openbaarheid heeft dit vastgelegd in de Visie op het online publiceren van uitspraken. Op basis van deze Visie is door de Raad voor de rechtspraak en de presidenten van de gerechten besloten om te streven naar een zo hoog mogelijke publicatiegraad.

PUBLIEKS- EN PERSVOORLICHTING

Open dag locatie Middelburg

De Open dag die op 23 maart 2024 plaatsvond op onze locatie in Middelburg, was succesvol. Maar liefst 1.165 mensen brachten een bezoekje aan de rechtbank. Daarvan deden er 508 mee aan het kinderprogramma. Op het programma stonden een nagespeelde politierechterzitting, een informatiemarkt met ketenpartners en een rondleiding langs onder andere het cellencomplex. Bezoekers konden een selfie maken in toga of met het levend standbeeld op de foto. Ook kon de aanwezige rechtbanktekenaar rekenen op veel belangstelling en de aanwezige kinderen mochten een 'boevenkaart' maken.

Bijzondere weekendopenstelling

Eens per jaar stellen wij ons gerechtsgebouw open voor bezoek van een Weekendschool. In 2023 viel de eer aan de IMC-weekendschool uit Tilburg. In februari bezochten zij onze rechtbank. Op school bijten de leerlingen tijdens het vak recht zich vast in o.a. morele kwesties. De leerlingen leren tijdens dit vak hun mening te verfijnen en ervaren hoe je als jurist tot een afgewogen oordeel probeert te komen door feiten en emoties van elkaar te scheiden.

Het vak recht begint met de algemene vraag wat 'recht' inhoudt. Waarom straffen we in onze maatschappij? Wat is recht eigenlijk? Welke mate van zekerheid is nodig bij het opleggen van een straf en hoe bepaalt de rechter een redelijke strafmaat? Door een heuse zitting na te spelen bij een 'echte' rechtbank oefenen de leerlingen met het gebruiken van juridisch jargon, kritisch luisteren, argumenteren, objectief meningen verdedigen die niet de jouwe zijn en natuurlijk spreken in het openbaar. Onmisbare vaardigheden binnen het vakgebied, die daarbuiten ook van grote waarde zijn. Rechtbank Zeeland-West-Brabant leverde hier met plezier een actieve en informatieve bijdrage aan.

Persvoorlichting

Van een schrijvend journalist in de zittingzaal kijken de meeste collega's niet meer op. Een camera in de zittingzaal is voor veel collega's ook al normaal. In 2024 kwamen er bij de persvoorlichters van het cluster Communicatie veel verzoeken binnen voor het maken van beeld- en/of geluidsopnames van een zitting of een interview met een persrechter. In 2024 stond de teller op maar liefst 72 cameraverzoeken. Hiervan ging het in 61 gevallen om strafzaken. Daarnaast werden er in totaal 2.212 persvragen gesteld. Het medialandschap verandert en de behoefte wordt groter om ook via beeld en geluid nieuws uit de rechtbank te laten zien en horen. Een mooie bijdrage die recht doet aan de openbaarheid van de rechtspraak.

72 cameraverzoeken

Dit jaarbericht geeft slechts een selectie weer van de onderwerpen die spelen binnen de rechtbank. Deze selectie is gebaseerd op de informatie die wij voor u als (externe) lezer als relevant en interessant beschouwen. Mocht u op zoek zijn naar specifieke informatie: neem contact met ons op: communicatie.zwb@rechtspraak.nl.